

Pienk ceramic-hondjies.

Ryan Pedro.

Kaapstad: Kwela, 2020. 72 pp.

ISBN 9780795709869.

Met die verskyning van sy digdebuut, *Chokers en survivors* (2013) het ek vir Nathan Trantraal in 'n onderhoud vir *BY* gevra hoe hy oor die *Groot verseboek* voel. Is dit nodig om kennis van die Afrikaanse kanon te hê om te kan dig in Afrikaans? Trantraal het geantwoord met 'n aanhaling van Dorothy Parker: "It is not a book to be tossed aside lightly. It should be thrown with great force" (Trantraal, aangehaal in Marais 97).

Die openingsgedig van Ryan Pedro se debuut, *Pienk ceramic-hondjies*, doen dit met berekende oorgawe. "Portret van 'n coloured laitie as 'n mixtape" is nie net 'n terloopse, implisiete middelvinger aan Opperman

In die uitstaande “Ludacris se feature op Mary J. Blige se ‘grown woman’ as ’n tittle vir die poem en other ironies”, wat draai om die affair van ’n bruin jongman met ’n gesiene boer in die distrik se vrou, word die boer ten slotte in sy eie “suiwer” standaard-Afrikaans gekonfronteer met die skreiende ironieë van die grondkwessie en die vooraanstaande posisie wat hy in ’n vergiftigde samelewing beklee:

beste oom
dankie vir die groen wingerde tussen hier en Alheit
dankie vir vanjaar se groot oes
dankie vir die rugbytruie, toksakke, en die lemoene vir halftyd
dankie vir die werk wat oom skep in die gemeenskap
dankie vir die grawe, die pikke, die vurke in ons hande in ons grond
dankie vir die sterk seuns wat ons ma’s en pa’s
klokslag huis toe ry op sinkplaatpaaie die bloedrooi horison in
dankie vir die tralies agter op die hilux
dankie vir die eensame vrouens wat naai asof dit hulle laaste keer is
dankie vir alles wat oom vir Kakamas doen (35–6).

Die beste verse in die bundel, waaronder laasgenoemde, “Antie Lisbeth” en “Saterdag” tel, getuig van vlymskerp waarneming en treffende metafore wat in konkrete besonderhede geanker is. In die titelgedig is honde sowel vreesaanjaende simbole van apartheid se polisiegeweld as kitch kaggelkak tipies van baie huise wat in die skadu van die vorige regime gebou is.

Die hondemetafoer word ook treffend ontgin in “om vir jou wit tjommies te moet verduidelik hoekom daar ’n hond aan ’n ketting in die backyard vasgemaak staan op ’n manier wat hulle gaan verstaan.” In “portret van ’n coloured laitie en sy wit tjommies as cassius marcellus coolidge se *dogs playing poker*” is dié hondebeeld egter nie so geslaagd nie. Die vers maak binne ’n slim konstruksie ’n minder genuanseerde stelling oor kleur, terwyl dit by eersgenoemde voel of die beeld van die hond in die agterplaas uit die lewe geskeur is.

Ryan Pedro se merkwaardige debuut het ’n “bass wat skop / soos ’n blonde kind in die boot” van ’n “gedropte Honda Civic” (17) (“Die keer toe headphones alles beter gemaak het”). Dis ’n roerende grootwordverhaal wat kil en geregverdigde taalgeweld kombineer met deernis en fyn elegieë vir uitgelewerde mense in ongenaakbare plekke. *Pienk ceramic-hondjies* is ’n bundel wat die leefwêreld en trefwydte van Afrikaanse poësie verbruim.

Geraadpleegde bronne

- Kannemeyer, Mercy. “’n Gesprek met Ryan Pedro oor pienk ceramic-hondjies”. *Klyntji*. 2 Nov. 2020. <https://klyntji.com/joernaal/2020/11/2/ryan-pedro-pienk-ceramic-hondjies?rq=ryan%20pedro>.
- Loff, Liné. “Pienk ceramic-hondjies deur Ryan Pedro: ’n onderhoud”. *LitNet*. 21 Okt. 2020. <https://www.litnet.co.za/pienk-ceramic-hondjies-deur-ryan-pedro-n-onderhoud/>.
- Marais, Danie. *Pruimtwak en skaduboksers—rubrieke, heildronke en nagedagtes*. Tafelberg, 2015.
- Popova, Maria. “Wallace Stevens on Reality, Creativity, and Our Greatest Self-Protection from the Pressure of the News”. *Brain Pickings*. 12 Jun. 2017. <https://www.brainpickings.org/2017/06/12/wallace-stevens-the-necessary-angel-imagination-reality/>.
- Wood, James. *How Fiction Works*. Jonathan Cape, 2008.

Danie Marais

danie.marais@gmail.com

Stellenbosch, Suid-Afrika

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7753-528X>

DOI: <https://doi.org/10.17159/tl.v58i1.10424>